

Miljö- och energidepartementet

103 33 STOCKHOLM

Yttrande över regeringens promemoria Energimärkning

Övergripande synpunkter

Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) har fått rubricerade promemoria på remiss. VTI har avgränsat yttrandet till att omfatta de delar av promemorian som faller inom VTI:s kompetens- och ansvarsområdet, dvs de delar som handlar om märkning av däck.

VTI anser att däkmärkningsförordningen är ett mycket viktigt led i strävanden att reducera energiförbrukningen och bulleremissionen i trafiken samt att säkerställa att däcken samtidigt uppfyller rimliga krav på våtgrepp. Konsumenterna ges genom en väl fungerande märkning förutsättningar att bidra till en bättre miljö genom att de kan välja däck som är bättre än genomsnittet avseende energiförbrukning och bulleremissioner. En förutsättning för att det ska vara möjligt är att däkmärkningen återspeglar däckens faktiska egenskaper i trafikmiljö. Det är även viktigt att myndigheterna ser till att märkningen ger tydlig och korrekt information som inte kan misstolkas eller missbrukas. Utifrån dessa konstateranden anser VTI att föreslagna kompletteringar till däkmärkningsförordningen är både välkomna och befogade.

Uppfyllelse av bestämmelser

Man kan skilja på två typer av krav som behöver uppfyllas:

- Administrativa krav – att alla däck som omfattas av förordningen verkligen är märkta, samt att märkningen är korrekt utförd och tillräckligt synlig för konsumenterna.
- Tekniska krav – att produkten uppfyller de tekniska kraven. Det vill säga att däckets uppfyller de värden beträffande rullmotstånd, bullernivå och våtgrepp som gäller för den märkta klassen.

Den första punkten är möjligen vad som i huvudsak avses med termen ”marknadskontroll” i promemorian, även om det inte klart framgår. Den andra punkten är även den en form av marknadskontroll men är mycket mer komplicerad

att kontrollera. Bägge måste kontrolleras genom en väl fungerande tillsyn för att syftet med märkningen ska kunna garanteras.

VTI har vid vår forskning avseende olika däck funnit tecken på att märkningen avseende buller och energi i många fall inte överensstämmer med det buller och den energiåtgång som däcken faktiskt ger upphov till. För att komma till rätta med det bör tillsynsmyndigheten återkommande göra stickprov eller på annat sätt kontrollera att märkningen överensstämmer med faktiska förhållanden.

VTI föreslår att det klargörs att marknadskontrollen omfattar både administrativa och tekniska krav.

Produktdatabas

VTI anser att tillkomsten av en produktdatabas som är allmänt tillgänglig on-line även för bildäck är angelägen. För svenska förhållanden är det önskvärt att denna innehåller en del kompletterande information, t ex huruvida däcket är avsett för vinterbruk och i så fall om det är optimerat för ett speciellt klimat (t ex nordiskt eller centraleuropeiskt) samt ett (än så länge frivilligt) mått eller klass gällande friktion vid vinterväglag. Databasen bör även vara förberedd för att inkludera dubbade vinterdäck och det bör uppmuntras att sådana däck inkluderas i relevanta avseenden även om de idag inte omfattas av förordningen. Sådana kompletteringar är förmodligen av intresse även för Finland och Norge, varför en samsyn med dessa länder bör sökas. I den mån databasen innehåller data av särskilt intresse för svenska förhållanden, vilket vi således förordar, bör det vara Energimyndigheten som har ansvar för den.

En relativt stor andel av de bildäck som rullar på svenska vägar är regummerade och det finns flera tillverkare av sådana däck i Sverige. Det är därför önskvärt att databasen även inkluderar regummerade däck fastän de idag inte omfattas av förordningen. När den svenska svanen-märkningen för bildäck etablerades var det främst tillverkare av regummerade däck som var intresserade att frivilligt märka sina däck, då de förutsåg att miljömärkningen var ett extra argument för konsumenterna att välja just de svanen-märkta däcken.

Tillsynsmyndighet

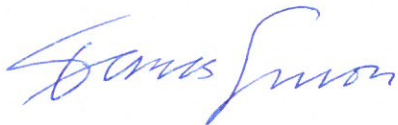
Energimyndigheten är tillsynsmyndighet för energimärkningslagen och för däckmärkningsförordningen. Detta är logiskt vad avser energidelen. Vi tolkar promemorian som att marknadskontrollen även gäller egenskaperna våtgrepp och buller som ju är inbyggda i däckmärkningsförordningen, men det skulle inte skada om detta klargörs eftersom promemorian heter "Energimärkning". Det finns andra aktörer som torde ha bättre kompetens än Energimyndigheten beträffande dessa andra egenskaper.

Information inom EU

Det är oklart om och hur medlemsstaterna avses informera varandra om eventuella förelägganden, förbud eller andra åtgärder som de beslutar om då de upptäcker att produkter i det aktuella landet inte uppfyller kraven. Det är önskvärt att medlemsstaterna informerar varandra om detta, då det kan ha betydelse även för andra stater, varför en procedur för detta bör utvecklas.

I detta ärende har generaldirektör Tomas Svensson beslutat. Vid beredningen av ärendet har forskningschef Mikael Johannesson, forskare Mattias Hjort och forskningsledare Ulf Sandberg medverkat. Den sistnämnde har varit föredragande.

För VTI

Tomas Svensson
Generaldirektör